

Neljapäev, 29. aprill 2021

P9_TA(2021)0145

Roheline digitõend – Liidu kodanikud

Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2021. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (Roheline digitõend) (COM(2021)0130 – C9-0104/2021 – 2021/0068(COD))⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

[Muudatusettepanek 25, kui ei ole märgitud teisiti]

(2021/C 506/40)

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSETTEPANEKUD (*)

komisjoni ettepanekule võtta vastu

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/...,

millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaksineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELi COVID-19 tõend)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 21 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Igal liidu kodanikul on õigus liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/38/EÜ⁽¹⁾ on sätestatud üksikasjalikud normid selle õiguse kasutamiseks.

(1a) Vaba liikumise hõlbustamine on üks peamisi eeltingimusi, et saaks alustada majanduse elavdamist.

(2) Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) peadirektor kuulutas 30. jaanuaril 2020 koroonaviirushaigust-19 (COVID-19) põhjustava raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviiruse2 (SARS-CoV-2) ülemaailmse puhangu rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealaseks hädaolukorraks. 11. märtsil 2020 andis WHO hinnangu, et COVID-19 võib pidada pandeemiaks.

⁽¹⁾ Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks.

(*) Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud **paksus kaldkirjas**, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (3) Selleks et viiruse levikut pidurdada, on liikmesriigid võtnud vastu erinevaid meetmeid, millest osa on mõjutanud liidu kodanike õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil: sellised meetmed on riiki sisenemise piirangud või piiriülestele reisijatele kehtestatud nõue jääda karantiini/enseisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test. **Sellistel piirangutel on kahjulik mõju kodanikele ja ettevõtjatele, eelkõige piiriülestele töötajatele, pendelrändajatele ja hooajatöötajatele.**
- (4) Nõukogu võttis 13. oktoobril 2020 vastu nõukogu soovitus (EL) 2020/1475, mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel^(?). Soovitus on kehtestatud koordineeritud lähenemisviisi järgmistes põhipunktides: ühiste kriteeriumide ja künniste kohaldamine otsuste tegemisel selle kohta, kas kehtestada vaba liikumise piirangud, COVID-19 edasikandumise ohu kaardistamine kokkulepitud värvikoodide alusel ning koordineeritud lähenemisviisi võimalikele meetmetele, mida võib nõuetekohaselt kohaldada ühest piirkonnast teise liikuvate isikute suhtes ja mis sõltuvad nakkuse edasikandumise ohu tasemest nendes piirkondades. Soovitus on samuti rõhutatud, et võttes arvesse selliste hädavajalike reisijate ja piiriüleste töötajate erilist olukorda, kes on loetletud soovitus punktis 19 ja kelle elu piirangud eriti palju mõjutavad, ei tuleks COVID-19st tingitud reisipiiranguid kohaldada eelkõige isikute suhtes, kes täidavad kriitilise tähtsusega ülesandeid või kes on olulised elutähtsa taristu jaoks.
- (5) Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) avaldab soovitus (EL) 2020/1475 kehtestatud kriteeriumide ja künniste põhjal kord nädalas liikmesriikide kaardi piirkondade kaupa, et toetada liikmesriike otsuste tegemisel^(?).
- (6) Nagu on rõhutatud soovitus (EL) 2020/1475, peaksid kõik COVID-19 leviku pidurdamiseks kehtestatud piirangud isikute vabale liikumisele liidus põhinema konkreetsel ja piiratud avalikul huvil, nimelt rahvatervise kaitsel. Neid piiranguid tuleb kohaldada kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige proportsionaalsuse ja mitte-diskrimineerimise põhimõttega. Seega **peaksid** võetud meetmed **olema ulatuselt ja kestuselt rangelt piiratud, kooskõlas püüdlustega taastada Schengeni ala täielik toimimine ilma kontrollita sisepiiridel, ning need** ei tohiks minna kaugemale sellest, mis on rangelt vajalik rahvatervise kaitses. Lisaks peaksid need olema kooskõlas meetmetega, mida liit on võtnud kaupade ja esmatähtsate teenuste sujuva vaba liikumise tagamiseks ühtsel turul, sealhulgas meditsiinitarvete **ning meditsiini- ja tervishoiutöötajate** liikumise tagamiseks rohelise koridori piiriületuspunktide kaudu, millele on osutatud komisjoni teatises „Rohelise transpordikoridori rakendamise kohta piirihaldusmeetmeid käsitlevate suuniste alusel, et kaitsta inimeste tervist ning tagada kaupade ja esmatähtsate teenuste kättesaadavus“⁽⁴⁾.
- (7) **Inimestel, kes on vaksineeritud, kellel on alla [72 tunni] vanune negatiivne NAAT-test või alla [24 tunni] vanune negatiivne antigeeni kiirtest ning neil, kes on viimase [kuue kuu] jooksul andnud ogavalgu spetsiifiliste antikehade suhtes positiivse tulemuse, on praeguste meditsiiniliste teadmiste kohaselt märkimisväärselt väiksem oht nakatada teisi SARS-CoV-2 viirusega.** Nende isikute vaba liikumist, kes **usaldusväärsete teaduslike tõendite alusel** ei ohusta **oluliselt** rahvatervist, kuna nad on näiteks immuunsed SARS-CoV-2 vastu ega saa viirust edasi kanda, ei tohiks piirata, sest see ei oleks taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalik piirang.
- (7a) **Et tagada tõendite ühtlustatud kasutamine, tuleks käesolevas määruses sätestada nende kehtivusaeg. Praeguses etapis ei ole siiski veel selge, kas vaktsiinid takistavad COVID-19 edasikandumist. Samuti ei ole piisavalt tõendeid selle kohta, kui kaua on inimene COVID-19 vastu tõhusalt kaitstud pärast varasemast nakkusest tervenemist. Seepärast peaks olema võimalik kehtivusaega kohandada vastavalt teaduse ja tehnika arengule.**
- (8) Paljud liikmesriigid on hakanud väljastama või kavatsevad hakata väljastama vaktsineerimistõendeid. Selleks et neid saaks tulemuslikult kasutada piiriülestes olukordades, kui kodanikud kasutavad oma vaba liikumise õigust, peavad **vaktsineerimistõendid** aga olema täielikult koostalitlusvõimelised, **ühilduvad**, turvalised ja kontrollitavad. Liikmesriigid vajavad ühiselt kokkulepitud käsitus tõendite sisust, vormingust, põhimõtetest, tehnilistest standarditest **ja kaitse tasemest.**

^(?) ELT L 337, 14.10.2020, lk 3.

^(?) Kättesaadav aadressil: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

⁽⁴⁾ ELT C 96 I, 24.3.2020, lk 1.

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (9) Kui selles valdkonnas võetakse ühepoolseid meetmeid, võivad need põhjustada märkimisväärseid häireid vaba liikumise **█** kasutamises ning takistada siseturu, sealhulgas turismisektori nõuetekohast toimimist, sest liikmesriikide ametiasutused ja sõitjateveo teenuse pakkujad, nagu lennu-, raudteeveo-, bussiveo- või veetransporditeevõtjad, puutuvad kokku arvukates erinevates vormingutes dokumentidega isiku vaksineerimise, testide ja COVID-19st võimaliku tervenemise kohta. [ME 8]
- (9a) Euroopa Parlament nõudis oma 3. märtsi 2021. aasta resolutsioonis ELi säästva turismi strateegia väljatöötamise kohta, et ELis loodaks ühtlustatud lähenemisviisi turismile, rakendades ohutu reisimise ühiseid kriteeriumeid, kasutades ELi terviseohutuse protokollis testimis- ja karantiin nõuete kohta ning nõudes ühist vaksineerimistõendit, kui on saadud piisavalt tõendeid selle kohta, et vaksineeritud isikud viirust ei edasta, või vaksineerimismenetluste vastastikust tunnustamist.
- (10) Ilma et see piiraks Schengeni *acquis*'s, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/399⁽⁵⁾ sätestatud isikute üle sisepiiride liikumisega seotud ühismeetmete kohaldamist ning selleks et hõlbustada liikmesriikide territooriumil **█** liikumise ja elamise õiguse kasutamist, tuleks kehtestada COVID-19 vastu vaksineerimist, selle testimist ja sellest tervenemist kinnitavate koostalitlusvõimeliste tõendite, mida nimetatakse ELi COVID-19 tõendiks, väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise ühine raamistik, mis peaks olema siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Kõik liidu transpordisõlmed, nagu lennujaamad, sadamad, raudtee- ja bussijaamad, kus tõendeid kontrollitakse, peaksid kohaldama ELi COVID-19 tõendite kontrollimiseks standarditud ja ühiseid kriteeriume ja menetlusi, lähtudes komisjoni väljatöötatud suunistest.
- (10a) Liikmesriigid peaksid käesoleva määruse kohaldamisel tunnustama igat tüüpi tõendeid, mis on välja antud käesoleva määruse kohaselt. Koostalitlusvõimelised tõendid peaksid olema nende kehtivusajal võrdse väärtusega.
- (11) Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtte kohaldamist seoses COVID-19 pandeemiast tulenevate võimalike piirangutega vabale liikumisele ja muudele põhiõigustele, püüdes samal ajal tagada rahvatervise kõrgel tasemel kaitse, ning määrust ei tuleks käsitada pandeemia ajal vaba liikumise või muude põhiõiguste piirangute kehtestamise hõlbustamise või soodustamisena. **█** Ka edaspidi tuleks kohaldada soovitusel (EL) 2020/1475 osutatud erandeid COVID-19 pandeemia ajal kehtestatud vaba liikumise piirangutest. Käesoleva määrusega kehtestatud tõendite kontrollimise vajadusega ei peaks saama iseenesest õigustada piirikontrolli ajutist taaskehtestamist sisepiiridel. Kontroll sisepiiridel peaks jääma viimaseks abinõuks, mida rakendatakse vaid määruses (EL) 2016/399 sätestatud erieeskirjade kohaselt.
- (12) Koostalitlusvõimeliste tõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise ühine käsitlus põhineb usaldusel. Võltsitud COVID-19 tõendid võivad endast kujutada märkimisväärset ohtu rahvatervisele. Liikmesriigi ametiasutused vajavad kindlust, et teise liikmesriigi väljastatud tõendile kantud teave on usaldusväärne, et tõend ei ole võltsitud, et see kuulub isikule, kes tõendi esitab, ja et igal juhul, kes seda teavet kontrollib, on juurdepääs ainult minimaalselt vajalikule teabele.
- (13) Oht, mida võltsitud COVID-19 tõendid endast kujutavad, on tõeline. Europol väljastas 1. veebruaril 2021 varajase hoiatuse teatise võltsitud negatiivsete COVID-19 testi tõendite ebaseadusliku müügi kohta⁽⁶⁾. Kuna tehnoloogilised vahendid, nagu kõrgresolutsiooniga printerid ja kujundusprogrammide tarkvara, on kättesaadavad ja kergesti juurdepääsetavad, saavad petturid valmistada kõrge kvaliteediga osaliselt või täielikult võltsitud, järeletehtud või valetõendeid. Teatatud on võltsitud testimistõendite ebaseadusliku müügi juhtumitest, milles on osalenud võltsingutega tegelevad organiseeritud rühmitused ja omakasupüüdlid üksikpetturid, kes müüvad valetõendeid nii internetis kui ka mujal.
- (14) Selleks et tagada koostalitlusvõime ja võrdne juurdepääs, sealhulgas haavatavatele isikutele, nagu puuetega inimesed, ja isikutele, kellel on piiratud juurdepääs digitehnoloogiale, peaksid liikmesriigid väljastama ELi COVID-19 tõendeid kas digitaalselt või paberil, nii nagu tõendi omanik soovib. Nii peaks tõendi omanikul olema võimalik taotleda tõendi paberkoopiat ja see saada ja/või säilitada ja kuvada tõendit kaasaskantavas seadmes. Tõendil

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

⁽⁶⁾ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-warning-illicit-sale-of-false-negative-covid-19-test-certificates>

Neljapäev, 29. aprill 2021

peaks olema koostalitlusvõimeline digiloetav vöökood, mis sisaldab üksnes olulisi andmeid tõendi kohta. Liikmesriik peaks tagama tõendi autentsuse, kehtivuse ja tervikluse e-templi abil. Töendil olev teave peaks olema lisatud ka inimloetavas vormingus, kas trükituna või kuvatud lihttekstina. Tõendi kujundus peaks olema kergesti arusaadav ning tagama lihtsuse ja kasutajasõbralikkuse. **Teave ja kujundus tuleks esitada puuetega inimestele ligipääsetaval viisil, järgides teabe, sealhulgas digitaalse teabe ligipääsetavusnõudeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/882 (7).** Selleks et vältida vaba liikumise takistusi, tuleks tõendeid väljastada tasuta ja igapäev peaks olema õigus tõend saada. Liikmesriigid peaksid väljastama **ELi COVID-19 tõendi** automaatselt või **tervenemistõendi puhul ainult** taotluse alusel ning tagama, et tõendi võib saada lihtsalt ja kiiresti ning pakkuma vajaduse korral tuge, et tagada kõigile isikutele võrdne juurdepääs. **Vaktsineerimistõendite kasutuselevõttuks vajalikud tehnilised, digitaalsed ja transporditaristu lisakulud peaksid olema rahastamiskõlblikud liidu fondidest ja programmidest.** [ME 17]

- (14a) **Vaktsiine tuleks käsitada üldsusele kättesaadava ülemaailmse avaliku hüvena, seega peaksid liikmesriigid tagama õiglase ja tasuta juurdepääsu kõigile kodanikele. Liikmesriigid peaksid tagama ka üldised, juurdepääsetavad, õigeaegsed ja tasuta COVID-19 testimisvõimalused, sealhulgas tehes testimise kättesaadavaks kõigis transpordisõlmedes. Tõendite väljastamine vastavalt artikli 3 lõikele 1 ei tohiks põhjustada diferentseeritud kohtlemist ega diskrimineerimist, mille aluseks on vaktsineerimisstaatus või artiklites 5, 6 ja 7 osutatud eritõendi omamine.**
- (15) **ELi COVID-19 tõendi** turvalisus, autentsus, terviklus ja kehtivus ning selle kooskõla liidu andmekaitsealaste õigusnormidega on äärmiselt olulised, et seda aktsepteeritaks kõigis liikmesriikides. Seetõttu on vaja luua usaldusraamistik, millega nähakse ette tõendite usaldusväärse ja turvalise väljastamise ja kontrollimise eeskirjad ja taristu. **Tuleks välja töötada taristu, mis toimiks kõigis elektroonikaseadmetes, eelistades kindlalt liidu tehnoloogia kasutamist ja tagades samal ajal infrastruktuuri kaitse küberohtude eest. Usaldusraamistik peaks tagama, et tõendite kontrollimine saab toimuda väljaspool internetti ja ilma väljastajat kontrollimisest teavitamata ning seega tuleks tagada, et kui omanik esitab tõendi, ei teavitata sellest ei väljastajat ega ühtegi kolmandat isikut.** Usaldusraamistik peaks põhinema direktiivi 2011/24/EL (8) artikli 14 alusel loodud e-tervise võrgustiku 12. märtsil 2021 vastu võetud ülevaatel tervisetõendite koostalitlusvõime kohta (9). **Usaldusraamistik peaks seepärast põhinema avaliku võtme taristul, mille usaldusahel ulatub liikmesriikide tervishoiuasutustest tõendeid väljastavate üksusteni. Usaldusraamistik peaks võimaldama kindlaks teha pettusi, eelkõige võltsimist. Iga vaktsineerimise, testi ja tervenemise kohta tuleks välja anda eraldi sõltumatu tõend ning tõendil ei tuleks säilitada omaniku varasemate tõendite ajalugu.**
- (16) Käesoleva määruse kohaselt peaks **ELi COVID-19 tõendi alla kuuluva mis tahes tõendi** väljastama direktiivi 2004/38/EÜ artiklis 3 osutatud isikutele, st liidu kodanikele ja nende pereliikmetele, **sealhulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 355 lõikes 2 osutatud ülemeremaade ja -territooriumide kodanikele**, sõltumata nende kodakondsusest, see liikmesriik, kus isik on vaktsineeritud või kus teda on testitud või kus on tervenunud isiku asukoht. Kui see on asjakohane või vajalik, tuleks tõend väljastada vaktsineeritud, testitud või tervenunud isiku nimel **teisele isikule**, näiteks kui see isik on teovõimetu, **siis seaduslikule eestkostjale**, või väljastada lapse tõend tema vanemale. Tõendi legaliseerimist **ega mingite** muude samalaadsete formaalsuste täitmist ei tuleks nõuda.
- (16a) **Piiriülese reisimisega seotud piirangud on eriti häirivad isikute jaoks, kes ületavad piire iga päev või sageli, et minna tööle või kooli, külastada lähisugulasi, saada arstiabi või hoolitseda lähedaste eest. ELi COVID-19 tõend peaks hõlbustama piirialade elanike, hooajaliste piiriüleste töötajate, ajutiste piiriüleste töötajate ja transporditöötajate vaba liikumist.**

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

(9) Kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/trust-framework_interoperability_certificates_en.pdf

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (16b) **Rõhutades käesoleva määruse põhjendust 14a ning nõukogu soovitus (EL) 2020/1475 punkte 6 ja 19, peaksid liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu piiriüleste piirkondade, äärepoolseimate piirkondade, eksklaavide ja geograafiliselt eraldatud piirkondade eripäradele ning vajadusele teha koostööd kohalikul ja piirkondlikul tasandil, samuti isikutele, keda peetakse piirialatöötajateks, piiriülesteks töötajateks ja piiriala elanikeks ning kes elavad teises liikmesriigis, kuhu nad tavaliselt iga päev või vähemalt kord nädalas tagasi pöörduvad.** [ME 18]
- (17) **ELi COVID-19 tõendeid** tuleks väljastada ka Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani/Püha Tooli kodanikele või elanikele ■ .
- (18) ■ Ühelt poolt liidu ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt teatavate kolmandate riikide vahel sõlmitud isikute vaba liikumise kokkulepetega on ette nähtud võimalus piirata vaba liikumist rahvatervisega seotud põhjustel. Kui see kokkulepe ei sisalda Euroopa Liidu õigusaktide inkorporeerimise mehhanismi, tuleks kokkuleppega soodustatud isikutele väljastatud tõendeid aktsepteerida määruses sätestatud tingimustel. Selle tingimuseks peaks olema komisjoni vastuvõetud rakendusakt, millega nähakse ette, et kolmas riik väljastab tõendeid käesoleva määruse kohaselt ja on ametlikult kinnitanud, et ta aktsepteerib liikmesriikide väljastatud tõendeid.
- (19) Määrust (EL) 2021/XXXX kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse ning kes elavad või viibivad seaduslikult sellise riigi territooriumil, mille suhtes kohaldatakse kõnealust määrust, ja kellel on õigus reisida muudesse riikidesse kooskõlas liidu õigusega.
- (20) Käesoleva määruse kohaldamiseks loodav raamistik peaks püüdma tagada sidususe üleilmsete algatustega **või samasuguste algatustega kolmandates riikides, kellega Euroopa Liidul on tihedad partnerlussuhted**, ■ milles osalevad WHO ja Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon. See peaks võimaluse korral tähendama üleilmsetel tasandil loodud tehnoloogiliste süsteemide ja käesoleva määruse kohaldamiseks loodud süsteemide koostalitlusvõimet, et hõlbustada vaba liikumist liidus, sealhulgas avaliku võtme taristus osalemise või avalike võtmete kahepoolse vahetamise kaudu. Selleks et hõlbustada kolmandates riikides **või ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikes 2 osutatud või selle II lisas loetletud ülemeremaades ja -territooriumidel või Fääri saartel** vaksineeritud **või testitud** liidu kodanike vaba liikumise õiguse kasutamist, tuleks käesolevas määruses sätestada, et kolmandate riikide **või ülemeremaade ja -territooriumide või Fääri saarte** poolt liidu kodanikele ja nende pereliikmetele väljastatud tõendeid aktsepteeritakse juhul, kui komisjon leiab, et tõendid on väljastatud kooskõlas käesoleva määrusega kehtestatud standarditega samaväärsete standarditega.
- (21) Selleks et hõlbustada vaba liikumist ja tagada, et COVID-19 pandeemia ajal praegu kehtivad vaba liikumise piirangud saab kõrvaldada kooskõlastatud viisil, mille aluseks on uusimad teaduslikud andmed **ja suunised, mille on teinud kättesaadavaks terviseohutuse komitee, ECDC ja Euroopa Raviamet (EMA)**, tuleks luua koostalitlusvõimeline vaksineerimistõend. Vaksineerimistõendi eesmärk peaks olema kinnitada, et selle omanikule on liikmesriigis manustatud COVID-19 vaktsiin, **ja see peaks võimaldama reisipiirangutest loobuda**. Tõend peaks sisaldama ainult vajalikku teavet, mis võimaldab selgelt tuvastada omaniku, ning COVID-19 vaktsiini nimetust, järjekorranumbrit, vaksineerimise kuupäeva ja kohta. Liikmesriik peaks väljastama vaksineerimistõendi isikule, kellele on manustatud vaktsiin, millele on antud müügiluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 726/2004 ⁽¹⁰⁾ ■ .
- (22) Isikutel, kes on vaksineeritud enne käesoleva määruse kohaldamise algust, sealhulgas kliinilise uuringu ajal, peaks samuti olema **õigus** saada määrusega kooskõlas olev tõend COVID-19-vastase vaksineerimise kohta. Samal ajal peaks liikmesriigile jääma õigus väljastada muus vormingus vaksineerimistõend muul, eelkõige meditsiinilisel eesmärgil.
- (23) **Mittediskrimineerimise põhimõtte kohaselt peaks** liikmesriik ■ väljastama sellise vaksineerimistõendi ka liidu kodanikule ja tema pereliikmetele, keda on kolmandas riigis vaksineeritud **COVID-19 vaktsiiniga, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004**, ja kes suudavad seda usaldusväärselt tõendada. **Liikmesriigil peaks olema võimalik väljastada vaksineerimistõend ka liidu kodanikule ja tema pereliikmetele, keda on vaksineeritud WHO erakorralise kasutusloa saanud vaktsiiniga, kui nad suudavad seda usaldusväärselt tõendada.**

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaaravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa raviamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (24) 27. jaanuaril 2021 võttis e-tervise võrgustik vastu meditsiinilisi vaksineerimistõendeid käsitlevad suunised, mida uuendati 12. märtsil 2021⁽¹¹⁾. Need suunised, eelkõige eelistatud koodistandard, peaksid olema käesoleva määruse kohaldamiseks vastu võetud tehniliste kirjelduste aluseks.
- (25) Mitu liikmesriiki on juba vabastanud vaksineeritud isikud teatavatest piirangutest vabale liikumisele liidus. Liikmesriik **peaks aktsepteerima** vaksineerimistõendit, et vabastada isik COVID-19 leviku piiramiseks kooskõlas liidu õigusega kehtestatud vaba liikumise piirangutest, nagu nõue jääda karantiini/ensesisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test, **samuti** tuleks nõuda, et ta aktsepteeriks samadel tingimustel vaksineerimistõendit, mille on kooskõlas käesoleva määrusega väljastanud teine liikmesriik. Tõendit tuleks aktsepteerida samadel tingimustel: näiteks kui liikmesriik peab piisavaks ühe vaktsiinidoosi manustamist, peaks sama nõue kehtima sellise vaksineerimistõendi omanikule, millel on märges sama vaktsiini ühe doosi manustamise kohta. Rahvatervise huvides peaks see kohustus piirduma isikutega, kellele on manustatud COVID-19 vaktsiin, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004, või vaktsiin, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.
- (26) Tuleb vältida nende inimeste **mis tahes (otsest või kaudset)** diskrimineerimist, kes ei ole vaksineeritud näiteks meditsiinilistel põhjustel, kuna nad ei kuulu sihtrühma, kellele vaktsiini praegu **manustatakse**, või kellel ei ole veel olnud vaksineerimisvõimalust või kes on otsustanud vaksineerimisest loobuda, **või kui teatavate vanuserühmade, näiteks laste jaoks ei ole veel vaktsiini saadaval**. Seetõttu ei tohiks vaksineerimistõend või vaksineerimistõend, millel on märgitud konkreetne vaksineerimiseks kasutatud ravim, olla tingimuseks vaba liikumise õiguse kasutamisele ning see ei tohi olla **liidusisese vaba liikumise ja** piiriülese sõitjateveo teenuse, nagu lennuki, rongi, bussi, laeva **või muu transpordivahendi** kasutamise tingimus.
- (26a) **COVID-19 vaktsiine tuleb toota hulgi, nende hind peab olema taskukohane, vaktsiinid tuleb üle maailma laiali jagada, et nad oleksid vajaduse korral kättesaadavad, ning neid tuleb laialdaselt kasutada kohalikes kogukondades.** [ME 21/rev]
- (26b) **COVID-19 pandeemia vastu võitlemine on sotsiaalse ja majandusliku taastumise ning taastamispingutuste tulemuslikkuse eeltingimus. COVID-19 vaktsiinide väljatöötamine on ülioluline. Tootmis- ja tarnegraafikute ulatuslikust täitmatajätmisest põhjustatud probleemid on väga murettekitavad.** [ME 22/rev]
- (27) Mitu liikmesriiki nõuab oma territooriumile reisivatelt isikutelt kas enne või pärast riiki saabumist SARS-CoV-2 nakkuse testi tegemist. COVID-19 pandeemia alguses nõudsid liikmesriigid tavaliselt pöördtranskriptaasi polümeraasi ahelreaktsiooni testi (RT-PCR), mis on COVID-19 diagnostikas nukleiinhappe amplifikatsioonil põhinev test (NAAT), mida WHO ja ECDC peavad tiptasemel testiks ehk kõige usaldusväärsemaks meetodiks nakatunute ja kontaktsete isikute testimisel⁽¹²⁾. Pandeemia käigus on Euroopa turule tulnud kiiremad ja odavamad uue põlvkonna testid: antigeeni kiirtestid, millega tehakse kindlaks viiruse valkude (antigeenide) olemasolu ja mida saab kasutada aktiivse nakkuse avastamiseks. 18. novembril 2020 võttis komisjon vastu komisjoni soovitus (EL) 2020/1743 antigeeni kiirtestide kasutamise kohta SARS-CoV-2 nakkuse diagnoosimisel⁽¹³⁾.
- (28) Nõukogu võttis 22. jaanuaril 2021 vastu nõukogu soovitus 2021/C 24/01 COVID-19 antigeeni kiirtestide ELis kasutamise ja valideerimise ning testitulemuste vastastikuse tunnustamise ühise raamistiku kohta⁽¹⁴⁾, millega nähakse ette COVID-19 antigeeni kiirtestide ühise loetelu koostamine. Terviseohutuse komitee leppis selle põhjal 18. veebruaril 2021 kokku COVID-19 antigeeni kiirtestide ühises loetelus, mis koosneb valikust antigeeni kiirtestidest, mille tulemusi liikmesriigid vastastikku tunnustavad, ning ühises standardiseeritud andmekogumis, mis kantakse COVID-19 testitulemuse tõendile⁽¹⁵⁾.

⁽¹¹⁾ Kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/vaccination-proof_interoperability-guidelines_en.pdf

⁽¹²⁾ https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/TestingStrategy_Objective-Sept-2020.pdf

⁽¹³⁾ ELT L 392, 23.11.2020, lk 63.

⁽¹⁴⁾ ELT C 24, 22.1.2021, lk 1.

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (29) Neist ühistest jõupingutustest hoolimata on **isikutel**, kes kasutavad oma vaba liikumise õigust, endiselt probleeme, kui nad püüavad kasutada ühes liikmesriigis saadud testitulemust teises liikmesriigis. Probleemid on sageli seotud keelega, milles testitulemus on väljastatud, usalduse puudumise ja näidatava dokumendi autentsuse suhtes **ning testide maksumusega**.
- (30) Selleks et parandada teises liikmesriigis tehtud testi tulemuse aktsepteerimist, kui see esitatakse vaba liikumise õiguse kasutamise eesmärgil, tuleb kehtestada koostalitlusvõimeline testimistõend, mis sisaldab **rangelt** vajalikku teavet omaniku selgeks tuvastamiseks ning SARS-CoV-2 nakkuse testi liiki, kuupäeva ja tulemust. Selleks et tagada testitulemuse usaldusväärsus, tuleks käesoleva määruse alusel väljastada testimistõend ainult nõukogu soovitusel 2021/C 24/01 põhjal koostatud loetellu kuuluva NAAT-testi ja antigeeni kiirtesti tulemuse alusel. Nõukogu soovitusel 2021/C 24/01 alusel terviseohutuse komitees kokku lepitud ühine standardiseeritud andmekogum, mis kantakse COVID-19 testitulemuse tõendile, eelkõige eelistatud koodistandard, peaks olema käesoleva määruse kohaldamiseks vastu võetud tehniliste kirjelduste aluseks.
- (31) Liikmesriigid, kes nõuavad COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud vaba liikumise **piirangutest loobumiseks** tõendit SARS-CoV-2 nakkuse testi kohta, peaksid aktsepteerima kooskõlas käesoleva määrusega liikmesriikide väljastatud testimistõendeid.
- (31a) **SARS-CoV-2 vastased antikehad tekivad kas pärast loomulikku nakkust – nii koos kliinilise haiguspildiga kui ka ilma – või pärast vaksineerimist. Kuigi meil ei ole veel lõplikke andmeid nende antikehade püsimise kohta pärast vaksineerimist, on küllaldaselt tõendeid selle kohta, et looduslikult tekitatud antikehad on avastatavad mitu kuud pärast nakatumist. Antikehade testimine võimaldab seega kindlaks teha isikud, kes on varem nakatunud ja kellel võib olla tekkinud immuunreaktsioon ning kellel on seega väga väike tõenäosus uuesti nakatuda või nakatada teisi.**
- (32) Teadusandmete kohaselt võib COVID-19st tervenenu isiku SARS-CoV-2 test pärast sümptomite ilmnemist olla teatava ajavahemiku jooksul positiivne⁽¹⁶⁾. Kui selliselt isikult nõutakse vaba liikumise õiguse kasutamiseks testi tegemist, võidakse teda seega takistada reisimast, kuigi ta ei ole enam nakkusohtlik. **Eesmärgiga** hõlbustada vaba liikumist ja tagada, et COVID-19 pandeemia ajal praegu kehtivad vaba liikumise piirangud saab kõrvaldada kooskõlastatud viisil, mille aluseks on uusimad teaduslikud andmed, tuleks luua koostalitlusvõimeline tervenemistõend, mis sisaldab isiku selgeks tuvastamiseks vajalikku teavet ja varasema SARS-CoV-2 nakkuse positiivse testi kuupäeva. ECDC väitel näitavad uuemad andmed, et kuigi elujõulise SARS-CoV-2 levitamine toimub 10–20 päeva pärast sümptomite ilmnemist, puuduvad veenvad epidemioloogilised uuringud, mis kinnitaksid haiguse edasist ülekandumist pärast kümnendat päeva. **Ettevaatuspõhimõtet tuleks siiski edasi kohaldada.** Komisjonile tuleks anda volitused seda **kehtivusaega nii algus- kui ka lõpp-punktis** terviseohutuse komitee või ECDC suuniste põhjal muuta, sest nemad uurivad põhjalikult andmeid, mis on vajalikud pärast tervenemist omandatud immuunsuse kestuse kindlakstegemiseks. **Lisaks peaks üksikisikutel olema võimalus teha spetsiifiline ogaavalgu antigeeni test, kui neil puuduvad sümptomid.**
- (33) Mitu liikmesriiki on juba kaotanud tervenenu isikute jaoks teatavad piirangud vabale liikumisele liidus. Liikmesriik **peaks aktsepteerima** tervenemistõendit, et loobuda SARS-CoV-2 leviku piiramiseks kooskõlas liidu õigusega kehtestatud vaba liikumise piirangutest, nagu nõue jääda karantiini/eneseisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test, **samuti** tuleks nõuda, et ta aktsepteeriks samadel tingimustel tervenemistõendit, mille on kooskõlas käesoleva määrusega väljastanud teine liikmesriik. Ka e-tervise võrgustik koos terviseohutuse komiteega teeb tööd tervenemistõendeid ja asjaomaseid andmestuid puudutavate suuniste koostamiseks.
- (34) Selleks et komisjon saaks ühise seisukoha kiiresti vastu võtta, peaks ta saama küsida Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1082/2013/EL⁽¹⁷⁾ artikliga 17 loodud terviseohutuse komiteelt suuniseid teaduslike andmete kohta, mis puudutavad kooskõlas käesoleva määrusega loodud tõendite dokumenteeritud meditsiiniliste nähtude mõju, sealhulgas COVID-19 vaktsiini antud immuunsuse mõjusust ja kestust, kas vaktsiin hoiab ära asümptomaatilise

⁽¹⁶⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Guidance-for-discharge-and-ending-of-isolation-of-people-with-COVID-19.pdf>

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ (ELT L 293, 5.11.2013, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

nakkuse ja viiruse edasikandumise, teavet viirusest tervenunud inimeste olukorra kohta ning uue SARS-CoV-2 variantide mõju inimestele, kes on vaksineeritud või on juba viirusega **nakatunud**. **Selline teave võiks olla aluseks ka nõukogu soovitudele, mis võimaldavad kooskõlastatud lähenemisviisi tõendite omanike vaba liikumise piirangute kaotamiseks.**

- (35) Selleks et tagada määrusega loodud usaldusraamistiku tõendite rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁸⁾.
- (36) Komisjon peaks viivitamata võtma vastu kohaldatavad rakendusaktid, kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud koostalitlusvõimelise tõendi kehtestamiseks vajalike tehniliste kirjeldustega, tungiv vajadus seda nõuab või kui ilmneb uusi teaduslikke andmeid.
- (37) Käesoleva määruse rakendamisel kohaldatakse isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679⁽¹⁹⁾. Käesoleva määrusega luuakse isikuandmete töötlemiseks määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti c ja artikli 9 lõike 2 punkti g tähenduses õiguslik alus, mis on vajalik määruses sätestatud koostalitlusvõimeliste tõendite väljastamiseks ja kontrollimiseks. Sellega ei reguleerita nende isikuandmete töötlemist, mis on seotud vaksineerimise, testimise või tervenemise dokumenteerimisega muul põhjusel, nagu ravimiohutuse järelevalve raames või isiklike terviseandmete säilitamiseks. Õiguslik alus isikuandmete töötlemiseks muul põhjusel tuleb sätestada siseriiklikus õiguses, mis peab olema kooskõlas liidu andmekaitsealaste õigusaktidega.
- (38) Võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtte kohaselt peaksid tõendid sisaldama ainult neid isikuandmeid, mis on **rangelt** vajalikud COVID-19 pandeemia ajal liidus vaba liikumise õiguse kasutamise hõlbustamiseks. Konkreetsed isikuandmete ja andmeväljade kategooriad, mis tuleb tõendile kanda, tuleks sätestada käesolevas määruses.
- (39) Käesoleva määruse kohaldamisel **ei ole** isikuandmeid **vaja** piiriülelset edastada/vahetada **■**. **Kooskõlas avaliku võtme taristu lähenemisviisiga on tarvis üksnes väljastajate avalikke võtmeid piiriülelset üle kanda või neile piiriülelset juurde pääseda, mis tagatakse komisjoni loodud ja hooldatava koostalitlusvõime juurdepääsupunkti abil.** Eelkõige peaks **tõendi olemasolu koos väljastaja avaliku võtmega** võimaldama kontrollida tõendi autentsust **ja terviklust ning tuvastada pettusi**. **Kooskõlas isikuandmete vaikimisi kaitse põhimõttega tuleks kasutada kontrollimeetodeid, mis ei nõua isikuandmete edastamist.**
- (40) **Käesoleva määrusega keelatakse selliste isikuandmete säilitamine**, mille on tõendilt saanud sihtliikmesriik või piiriülese sõitjateveo teenuse pakkujad **■**. **Käesoleva määrusega ei looda õiguslikku alust ühegi andmebaasihoidla loomiseks liikmesriigi või liidu tasandil või usaldusraamistiku digitaristu kaudu.**
-
- (41a) **Reisimise prognoositavuse ning õiguskindluse tagamiseks on väga oluline, et üldsusele antaks selget, põhjalikku ja õigeaegset teavet kõigi eri liiki tõendite väljastamise, kasutamise ja tunnustamise kohta, mis moodustavad ELi COVID-19 tõendi. Komisjon peaks toetama liikmesriikide jõupingutusi selles valdkonnas, näiteks tehes liikmesriikide esitatud teabe kättesaadavaks veebiplatvormi „Re-open EU“ kaudu.**
- (42) Vastavalt soovitusel (EL) 2020/1475 tuleks SARS-CoV-2 leviku piiramiseks kehtestatud isikute vaba liikumise piirangud liidus tühistada niipea, kui epidemioloogiline olukord seda võimaldab. See kehtib ka kohustuse kohta esitada muid dokumente kui need, mida nõutakse liidu õiguses, eelkõige direktiivis 2004/38/EÜ, näiteks käesoleva määrusega hõlmatud tõendeid. **■**

⁽¹⁸⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

- (43) **Käesolevat määrust tuleks kohaldada 12 kuu jooksul alates selle jõustumise kuupäevast. Neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva ja hiljemalt kolm kuud enne selle kohaldamise lõppu peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, sealhulgas selle mõju kohta vabale liikumisele, põhiõigustele, isikuandmete kaitsele, samuti hinnangu kõige ajakohasemate vaktsiini- ja testimistehnoloogiate ning selle kohta, kuidas liikmesriigid kasutavad ELi COVID-19 tõendit riiklikel õigusaktidel põhinevatel eesmärkidel, mida ei ole sätestatud käesolevas määruses.**
- (44) Selleks et võtta arvesse epidemioloogilist olukorda ja COVID-19 pandeemia ohjeldamisel tehtud edusamme ning tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standarditega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse teatavate artiklite kohaldamise kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽²⁰⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (45) Kuna käesoleva määruse eesmärki hõlbustada COVID-19 pandeemia ajal liidus vaba liikumist, kehtestades koostalitlusvõimelised tõendid omaniku vaktsineerimise, testimise ja tervenemise kohta, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (46) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) tunnustatud põhimõtteid, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust võrdsusele seaduse ees ja diskrimineerimiskeeldu, vaba liikumise õigust ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust rakendama kooskõlas hartaga.
- (46a) **Juhul kui liikmesriigid otsustavad riiklikul tasandil nõuda riiklikke digitõendeid muul kui vaba liikumise eesmärgil, peaksid need olema koostalitlusvõimelised ELi COVID-19 tõendiga ja järgima selle kaitsemeetmeid, nagu on määratletud käesolevas määruses, eelkõige selleks, et tagada mittediskrimineerimine eri kodakondsuste vahel, mittediskrimineerimine eri tõendite vahel ja kõrged andmekaitsestandardid ning et vältida killustumist.**
- (46b) **Liikmesriigid ei tohiks kehtestada avalikele teenustele juurdepääsu piiranguid nende suhtes, kellel ei ole käesoleva määrusega hõlmatud tõendeid.**
- (46c) **Loetelu kõigist üksustest, kes on ette nähtud tegutsema konkreetsetes liikmesriigis andmete vastutavate töötajate, volitatud töötajate ja vastuvõtjatena, avalikustatakse ühe kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist, et ELi COVID-19 tõendit kasutavad liidu kodanikud saaksid teada üksuse, kelle poole nad võivad pöörduda, et kasutada oma määruse (EL) 2016/679 kohaseid andmekaitseõigusi, sealhulgas eelkõige õigust saada läbipaistvat teavet selle kohta, kuidas kasutada andmesubjekti õigusi seoses isikuandmete töötlemisega.**
- (47) Vastavalt määruse (EL) 2018/1725⁽²¹⁾ artikli 42 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga.

⁽²⁰⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Neljapäev, 29. aprill 2021

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse COVID-19 vastu vaktsineerimist, selle testimist ja sellest tervenemist kinnitavate koostalitlusvõimeliste tõendite (**ELi COVID-19 tõend**) väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, **eesmärgiga** hõlbustada tõendi omanikul vaba liikumise õiguse kasutamist COVID-19 pandeemia ajal.

Määruses sätestatakse õiguslik alus tõendite väljastamiseks vajalike isikuandmete töötlemiseks ning tõendite autentsuse ja kehtivuse kinnitamiseks ja kontrollimiseks vajaliku teabe töötlemiseks **täielikus kooskõlas määrusega (EL) 2016/679**.

Määrust ei tohi tõlgendada nii, et sellega kehtestatakse isikutele otsene või kaudne vaktsineerimisõigus või -kohustus.
[ME 9]

Käesoleva määrusega ei lisata ega kehtestata täiendavaid formaalsusi ega nõudeid vaba liikumise õiguse või liikmesriikide territooriumile sisenemise õiguse kasutamise kohta vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ ja määrusele (EL) 2016/399.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „omanik“ – **isik**, kellele on käesoleva määruse kohaselt väljastatud koostalitlusvõimeline tõend, mis sisaldab teavet tema vaktsineerimise, testimise ja/või tervenemise kohta;
- 2) „**ELi COVID-19 tõend**“ – COVID-19 pandeemia ajal väljastatud koostalitlusvõimeline tõend, mis sisaldab teavet selle omaniku vaktsineerimise, testimise ja/või tervenemise kohta;
- 3) „COVID-19 vaktsiin“ – immunoloogiline ravim, mis on näidustatud aktiivseks immuniseerimiseks **raskekujulise ägeda respiratoorse sündroomi koroonaviirus-2 (SARS-CoV-2) vastu, mis on COVID-19 põhjustav viirus**;
- 4) „NAAT-test“ – molekulaarne nukleiinhappe amplifikatsioonil põhinev test (NAAT), näiteks pöördtranskriptsiooniga polümeraasi ahelreaktsiooni (RT-PCR), silmusvahendatud isotermilise amplifikatsiooni (LAMP) või transkriptsioonvahendatud amplifikatsiooni (TMA) meetod, mida kasutatakse SARS-CoV-2 ribonukleiinhappe (RNA) olemasolu tuvastamiseks;
- 5) „antigeeni kiirtest“ – testimismeetod, mis põhineb viiruse valkude (antigeenide) tuvastamisel immuunkromatograafilise testi abil ning annab tulemuse vähem kui 30 minutiga **ja mida viib läbi koolitatud tervishoiutöötaja või muu koolitatud töötaja**;
- 5a) „**seroloogiline või antikehade test**“ – **laboratoorne vereproovist (seerum, plasma või täisveri) tehtav test, mille eesmärk on teha kindlaks, kas isikul on tekkinud SARS-CoV-2 vastased antikehad, mis näitab, et omanik on puutunud kokku SARS-CoV-2-ga ja tal on tekkinud antikehad, olenemata sellest, kas tal olid sümptomid**;
- 6) „koostalitlusvõime“ – liikmesriigi kontrollisüsteemide suutlikkus kasutada teise liikmesriigi kodeeritud andmeid;
- 7) „vöötkood“ – meetod andmete säilitamiseks ja esitamiseks visuaalses, masinloetavas vormingus;
- 8) „e-tempel“ – **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014** ⁽²²⁾ **määratletud täiustatud e-tempel**, mis on lisatud muudele elektroonilistele andmetele **ja** on nendega loogiliselt seotud ja mis tagab viimati nimetatud andmete päritolu ja tervikluse;
- 10) „usaldusraamistik“ – eeskirjad, põhimõtted, tehnilised kirjeldused, protokollid, andmevormingud ja digitaristu, mis reguleerivad ja võimaldavad tõendeid usaldusväärselt ja turvaliselt väljastada ja kontrollida, et tagada nende usaldusväärsus ning kinnitada nende autentsust, kehtivust ja terviklust ■ e-templite ■ kasutamise abil.

(22) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

Neljapäev, 29. aprill 2021

Artikkel 3

ELi COVID-19 tõend

1. **Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/399 artikli 22 kohaldamist**, võimaldab koostalitlusvõimeline **ELi COVID-19 tõend** väljastada ning piiriüleselt kontrollida ja aktsepteerida järgmisi tõendeid:

- a) tõend, mis kinnitab, et selle omanik on saanud tõendi väljastanud liikmesriigis COVID-19 vaktsiini (edaspidi „vaksineerimistõend“);
- b) tõend, milles on märgitud NAAT-testi või nõukogu soovitus 2021/C 24/01⁽²³⁾ alusel koostatud COVID-19 antigeeni kiirtestide ühises ja ajakohastatud loetelus nimetatud antigeeni kiirtesti tulemus, **tüüp** ja testimise kuupäev (edaspidi „testimistõend“);
- c) tõend, mis kinnitab, et selle omanik on SARS-CoV-2 nakkusest tervenenu pärast NAAT-testi positiivset tulemust või **on saanud kinnituse immuunvastuse kohta SARS-CoV-2 suhtes seroloogilise või antikehade testi abil, sealhulgas peab olema märgitud esimese positiivse NAAT-testi kuupäev või SARS-CoV-2 vastaste antikehade seroloogilise testi kuupäev** (edaspidi „tervenemistõend“).

Komisjon avaldab nõukogu soovitus 2021/C 24/01 alusel koostatud COVID-19 antigeeni kiirtestide loetelu, sealhulgas kõik ajakohastatud andmed.

2. Liikmesriigid annavad lõikes 1 osutatud tõendid välja digitaalses ja pabervormingus **■**. **Tulevastel omanikel on õigus saada tõendeid nende valitud vormis.** Liikmesriikide väljastatud tõendid **on kasutajasõbralikud ja** sisaldavad koostalitlusvõimelist vöötkoodi, mis võimaldab kontrollida tõendi autentsust, kehtivust ja terviklust. Vöötkood peab vastama artikli 8 kohaselt kehtestatud tehnilistele kirjeldustele. Tõendites sisalduv teave esitatakse ka inimloetaval kujul, **see peab olema puuetega inimestele ligipääsetav** ning see peab olema vähemalt tõendi väljastanud liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ja inglise keeles. [ME 15]

3. Lõikes 1 osutatud tõendid väljastatakse tasuta. Tõendi omanikul on õigus taotleda uue tõendi väljastamist, kui tõendil sisalduvad isikuandmed ei ole või ei ole enam täpsed või ajakohased, **sealhulgas omaniku vaksineerimise, testimise või tervenemise kohta käivad andmed**, või kui tõend ei ole selle omanikule enam kättesaadav.

3a. Tõendis esitatakse järgmine tekst: „Käesolev tõend ei ole reisidokument. Teaduslikud tõendid COVID-19 vastu vaksineerimise, selle testimise ja sellest tervenemise kohta uuenevad pidevalt, sealhulgas andmed viiruse uute probleemsete variantide kohta. Enne reisile minekut kontrollige palun, millised rahvatervise meetmed ja piirangud kehtivad sihtkohas.“

Liikmesriik annab omanikule selget, põhjalikku ja õigeaegset teavet vaksineerimistõendi, testimistõendi ja/või tervenemistõendi kasutamise kohta käesoleva määruse kohaldamisel.

3b. ELi COVID-19 tõendi omamine ei ole vaba liikumise õiguse kasutamise eeltingimus.

3c. Tõendite väljastamine vastavalt lõikele 1 ei tohi põhjustada diferentseeritud kohtlemist ega diskrimineerimist, mille aluseks on vaksineerimisstaatus või artiklites 5, 6 ja 7 osutatud eritõendi omamine. Liikmesriigid tagavad üldised, juurdepääsetavad, õigeaegsed ja tasuta testimisvõimalused, et tagada õigus liidusiseselt vabalt liikuda ilma diskrimineerimiseta majanduslike või rahaliste võimaluste alusel.

4. Lõikes 1 osutatud tõendite väljastamine ei mõjuta enne käesoleva määruse jõustumist või muudel, eelkõige meditsiinilistel eesmärkidel väljastatud ja vaksineerimist, testimist või tervenemist kinnitavate tõendite kehtivust.

4a. Liidu transpordisõlmed, nagu lennujaamad, sadamad ning raudtee- ja bussijaamad, kus kontrollitakse lõikes 1 osutatud tõendeid, kohaldavad tõendite kontrollimiseks standarditud ja ühiseid kriteeriume ja menetlusi, lähtudes komisjoni väljatöötatud suunistest.

⁽²³⁾ Nõukogu soovitus COVID-19 antigeeni kiirtestide ELis kasutamise ja valideerimise ning testitulemuste vastastikuse tunnustamise ühise raamistiku kohta (2021/C 24/01) (ELT C 24, 22.1.2021, lk 1).

Neljapäev, 29. aprill 2021

5. Kui komisjon on vastu võtnud teise lõigu kohase rakendusakti, aktsepteeritakse artikli 5 lõikes 5 osutatud tingimustel ka tõendeid, mille on käesoleva määruse kohaselt väljastanud kolmas riik, millega Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on sõlminud isikute vaba liikumist käsitleva kokkuleppe, mis võimaldab kokkuleppeosalistel vaba liikumist rahvatervisega seotud asjaoludel mittediskrimineerival viisil piirata ja mis ei sisalda Euroopa Liidu õigusaktide inkorporeerimise mehhanismi.

Komisjon hindab, kas see kolmas riik väljastab tõendeid käesoleva määruse kohaselt ja on ametlikult kinnitanud, et ta aktsepteerib liikmesriikide väljastatud tõendeid. Sellisel juhul võtab komisjon artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu rakendusakti.

6. Komisjon **palub** otsuse nr 1082/2013/EL artikli 17 alusel loodud terviseohutuse komiteel, **ECDC-l ja EMA-l** anda välja suunised kättesaadavate teaduslike tõendite kohta, mis käsitlevad lõikes 1 osutatud tõendites dokumenteeritud meditsiiniliste sündmuste mõju.

6a. Liikmesriigid teevad kättesaadavaks piisavad vahendid käesoleva määruse rakendamiseks, sealhulgas ELi COVID-19 tõendi väljastamise ja kasutamisega seotud pettuste ja ebaseaduslike tavade ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja süüdistuse esitamiseks.

Artikkel 4

ELi COVID-19 tõendi usaldusraamistik

1. Komisjon ja liikmesriigid loovad usaldusraamistiku digitaristu, mis võimaldab artiklis 3 osutatud tõendeid turvaliselt väljastada ja kontrollida, ning haldavad seda taristut.

2. Usaldusraamistik tagab võimaluse korral koostalitlusvõime rahvusvahelisel tasandil loodud tehnoloogiliste süsteemidega.

3. Kui komisjon on vastu võtnud teise lõigu kohase rakendusakti, käsitletakse tõendeid, mille kolmandad riigid on väljastanud liidu kodanikele ja nende pereliikmetele **ning samuti Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani/Püha Tooli kodanikele või elanikele** rahvusvahelise standardi ja tehnoloogilise süsteemi kohaselt, mis on koostalitlusvõimelised käesoleva määruse alusel loodud usaldusraamistikuga, võimaldavad kontrollida tõendi autentsust, kehtivust ja terviklust ning sisaldavad lisa sätestatud andmeid, samamoodi nagu liikmesriikide poolt käesoleva määruse kohaselt väljastatud tõendeid, et hõlbustada nende omanikel Euroopa Liidus vaba liikumise õiguse kasutamist. Käesoleva lõigu kohaldamisel aktsepteerivad liikmesriigid kolmandate riikide väljastatud vaktsineerimistõendeid artikli 5 lõikes 5 osutatud tingimustel.

Komisjon hindab, kas kolmanda riigi väljastatud tõendid vastavad käesolevas lõikes sätestatud tingimustele. Sellisel juhul võtab komisjon artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu rakendusakti. **Komisjon peab ka üldsusele kättesaadavat registrit nende kolmandate riikide kohta, kes täidavad tõendite väljastamise tingimusi käesoleva määruse tähenduses.**

Artikkel 5

Vaktsineerimistõend

1. Iga liikmesriik väljastab isikule, kellele on manustatud COVID-19 vaktsiini, **automaatselt** artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud vaktsineerimistõendi.

2. Vaktsineerimistõend sisaldab järgmisi isikuandmete kategooriaid:

a) omaniku andmed;

b) teave manustatud vaktsiini kohta **ning dooside arvu ja kuupäevade kohta;**

c) tõendi metaandmed, näiteks tõendi väljastaja **.**

Isikuandmed kantakse vaktsineerimistõendile vastavalt lisa punktis 1 sätestatud konkreetsetele andmeväljadele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa punkti 1, **muutes või jättes välja andmevälju või** lisades andmevälju, **mis kuuluvad** käesoleva lõike **punktides b ja c** nimetatud isikuandmete kategooriate **alla.**

Neljapäev, 29. aprill 2021

3. Vaktsineerimistõend antakse välja turvalises ja koostalitlusvõimelises vormingus, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2, ning selles märgitakse selgelt, kas **selle konkreetse vaktsiiniga tehtav** vaktsineerimiskuur on läbitud või mitte.

4. Kui see on hädavajalik uute teaduslike tõendite tõttu või selleks, et tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 12 sätestatud menetlust.

5. Liikmesriigid aktsepteerivad tõendeid vaktsineerimise kohta, et loobuda vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, ja nad aktsepteerivad samadel tingimustel ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid vaktsineerimistõendeid COVID-19 vaktsiini kohta, millele on antud müügiluba vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004.

Samal eesmärgil võivad liikmesriigid aktsepteerida ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid vaktsineerimistõendeid COVID-19 vaktsiini kohta, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.

6. Kui liidu kodanikku või liidu kodaniku pereliiget **või Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani / Püha Tooli kodanikku või elanikku** on vaktsineeritud kolmandas riigis mõne käesoleva artikli lõikes 5 osutatud COVID-19 vaktsiiniga ja liikmesriigi asutustele on esitatud kogu vajalik teave, sealhulgas usaldusväärne tõend vaktsineerimise kohta, väljastavad nad asjaomasele isikule artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud vaktsineerimistõendi.

Artikkel 6

Testimistõend

1. Iga liikmesriik väljastab isikule, kellele on tehtud COVID-19 test, automaatselt artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud testimistõendi.

2. Testimistõend sisaldab järgmisi isikuandmete kategooriaid:

a) omaniku andmed;

b) teave tehtud testi kohta;

c) tõendi metaandmed, näiteks tõendi väljastaja .

Isikuandmed kantakse testimistõendile vastavalt lisa punktis 2 sätestatud konkreetsetele andmeväljadele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa punkti 2, muutes või jättes välja andmevälju **või lisades andmevälju, mis kuuluvad käesoleva lõike punktides b ja c nimetatud isikuandmete kategooriate alla.**

3. Testimistõend antakse välja turvalises ja koostalitlusvõimelises vormingus, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2.

4. Kui seoses uute teaduslike tõenditega või selleks, et tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega, on see tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 12 sätestatud menetlust.

5. Liikmesriigid **aktsepteerivad** tõendeid SARS-CoV-2 nakkuse **negatiivse testitulemuse** kohta, **et vabastada isik** vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, ja nad **aktsepteerivad** ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid testimistõendeid.

Artikkel 7

Tervenemistõend

1. Iga liikmesriik väljastab taotluse korral artikli 3 lõike 1 punktis c osutatud tervenemistõendi kõige varem üheteistkümnendal päeval pärast seda, kui isik on saanud SARS-CoV-2 nakkuse suhtes esimese positiivse testitulemuse, **või pärast NAAT-testi negatiivse testitulemuse esitamist. Samuti on võimalik väljastada tervenemistõend antikehade tuvastamiseks tehtud seroloogilise testi alusel.**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta päevade arvu, millest alates võib väljastada tervenemistõendi, tuginedes terviseohutuse komiteelt artikli 3 lõike 6 kohaselt saadud suunistele või ECDC läbi vaadatud teaduslikele tõenditele.

Neljapäev, 29. aprill 2021

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et ECDC poolt läbi vaadatud teaduslike tõendite põhjal kehtestada ja muuta SARS-CoV-2 vastaste antikehade tuvastamiseks tehtavate seroloogiliste testide liike, mille alusel võib väljastada tervenemistõendi.

2. Tervenemistõend sisaldab järgmisi isikuandmete kategooriaid:

- a) omaniku andmed;
- b) teave varasema SARS-CoV-2 nakkuse kohta, **mis on dokumenteeritud positiivse NAAT-testi või seroloogilise testi tulemusega;**
- c) tõendi metaandmed, näiteks tõendi väljastaja **█**.

Isikuandmed kantakse tervenemistõendile vastavalt lisa punktis 3 sätestatud konkreetsetele andmeväljadele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 11 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa punkti 3, **█** muutes või jättes välja andmevälju, **muu hulgas selle kohta, kui kaua tervenemistõend kehtib, või lisades andmevälju, mis kuuluvad käesoleva lõike punktides b ja c nimetatud isikuandmete kategooriate alla.**

3. Tervenemistõend antakse välja turvalises ja koostalitlusvõimelises vormingus, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2.
4. Kui seoses uute teaduslike tõenditega või selleks, et tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega, on see tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 12 sätestatud menetlust.
5. **█** Liikmesriigid aktsepteerivad tõendeid SARS-CoV-2 nakkusest tervenemise kohta, et loobuda vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, **ja nad aktsepteerivad** samadel tingimustel ka teiste liikmesriikide poolt kooskõlas käesoleva määrusega välja antud kehtivaid tervenemistõendeid.

Artikkel 8

Tehnilised kirjeldused

Selleks et tagada käesoleva määrusega kehtestatud usaldusraamistiku rakendamiseks ühetaolised tingimused, võtab komisjon vastu rakendusaktid, mis sisaldavad tehnilisi kirjeldusi ja eeskirju, et:

- a) turvaliselt väljastada ja kontrollida artiklis 3 osutatud tõendeid;
- b) tagada isikuandmete turvalisus, võttes arvesse andmete laadi;
- c) täita artiklis 3 osutatud tõendid andmetega, sealhulgas kodeerimissüsteem ja muud asjakohased elemendid;

█

- e) väljastada kehtiv, turvaline ja koostalitlusvõimelise vöötkood;
- f) tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja/või tehnoloogiliste süsteemidega;
- g) jagada vastutus vastutavate ja volitatud töötlejate vahel **kooskõlas määruse (EL) 2016/679 IV peatükiga;**
- ga) luua regulaarse testimise ning vastuvõetud andmekaitse- ja turvameetmete tõhususe hindamise menetlused;**
- gb) tagada puuetega inimestele ligipääs digitõendis ja pabertõendis sisalduvale inimloetavale teabele kooskõlas liidu ühtlustatud ligipääsetavusnõuetega. [ME 16]**

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. **Kui kavandatav rakendusakt käsitleb isikuandmete töötlemist, konsulteerib komisjon Euroopa Andmekaitseinspektoriga ja võib vajaduse korral konsulteerida Euroopa Andmekaitseinspektoriga.**

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel – eelkõige selleks, et tagada usaldusraamistiku õigeaegne rakendamine – võtab komisjon viivitamata kohaldatavad rakendusaktid vastu artikli 13 lõikes 3 osutatud korra kohaselt.

Neljapäev, 29. aprill 2021

Usaldusraamistik põhineb avaliku võtme taristul, mis võimaldab kontrollida ELi COVID-19 tõendite terviklust ja e-templite autentsust. Usaldusraamistik võimaldab pettuse, eelkõige võltsimise kindlakstegemist ja tagab, et ELi COVID-19 tõendite ja e-templite kontrollimisel ei saa väljastaja kontrollimisest teada.

Artikkel 8a

Riiklikud digitõendid ja koostalitlusvõime ELi COVID-19 tõendi usaldusraamistikuga

Kui liikmesriik on vastu võtnud või võtab vastu riikliku digitõendi üksnes riigisisestel eesmärkidel, tagab ta, et see on täielikult koostalitlusvõimeline ELi COVID-19 tõendi usaldusraamistikuga. Kohaldatakse samu kaitsemeetmeid nagu käesolevas määruses.

Artikkel 8b

ELi COVID-19 tõendi raamistiku muud kasutusviisid

Kui liikmesriik soovib rakendada ELi COVID-19 tõendit muul kui kavandatud eesmärgil, milleks on liikmesriikide vahelise vaba liikumise hõlbustamine, peab see liikmesriik looma oma seadustele tugineva õigusliku aluse, mis on kooskõlas tõhususe, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega, sealhulgas erisätted, milles on selgelt kindlaks määratud töötlemise ulatus ja määr, konkreetne eesmärk, üksuste kategooriad, kes võivad tõendit kontrollida, ning asjakohased kaitsemeetmed diskrimineerimise ja kuritarvitamise vältimiseks, võttes arvesse ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele. Kontrolliprotsessi käigus saadud andmeid ei säilitata. [ME 12]

Artikkel 9

Isikuandmete kaitse

1. Käesoleva määruse rakendamisel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2016/679. Käesoleva määruse kohaselt väljastatud tõendites sisalduvaid isikuandmeid töödeldakse **ainult** tõendile kantud teabe kontrollimiseks, et hõlbustada vaba liikumise õiguse kasutamist liidus COVID-19 pandeemia ajal, **nagu käesolevas määruses on ette nähtud ja kuni selle kohaldamise lõpuni**.

2. Artiklis 3 osutatud tõenditele kantud isikuandmeid töötlevad sihtliikmesriigi pädevad asutused või piiriülese reisijateveo teenuste osutajad, kes peavad siseriikliku õiguse kohaselt COVID-19 pandeemia ajal rakendama teatavaid rahvatervisealaseid meetmeid, **ainult selleks**, et kontrollida ja kinnitada tõendi omaniku vaktsineerimist, testimist või tervenemist. Sel eesmärgil piirduvad isikuandmed rangelt vajalikkuga. **Kontrollija ei säilita** käesoleva lõike kohaselt töödeldud isikuandmeid **ega töötle neid muul eesmärgil. Iga vaktsineerimise, testi ja tervenemise kohta antakse välja eraldi sõltumatu tõend ning tõendil ei säilitata omaniku varasemate tõendite ajalugu.**

3. **Väljastaja ei säilita** isikuandmeid, mida töödeldakse artiklis 3 osutatud tõendite väljastamiseks, sealhulgas uue tõendi väljastamiseks, **█** kauem kui on **rangelt** vaja selle eesmärgi saavutamiseks, ning mitte ühelgi juhul kauem kui ajavahemik, mille jooksul tõendeid võib kasutada vaba liikumise õiguse kasutamiseks. **Pärast seda kustutatakse isikuandmed viivitamata ja pöördumatult. Tõendis sisalduvaid isikuandmeid ei töödelda ega säilitata tsentraliseeritult ei liikmesriigi ega ka liidu tasandil.**

4. Ametiasutusi või **muid määratud asutusi**, kes vastutavad artiklis 3 osutatud tõendite väljastamise eest, käsitatakse määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 7 osutatud vastutavate töötlejatenä. **Hiljemalt ... [üks kuu pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] avalikustavad liikmesriigid üksused, kes on ette nähtud tegutsema andmete vastutavate töötlejate, volitatud töötlejate ja vastuvõtjatena, edastavad selle teabe komisjonile ning edastavad pärast seda kuupäeva korrapäraselt kõik muudatused. Hiljemalt ... [kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] avaldab komisjon kogutud teabe üldsusele kättesaadava loeteluna ja ajakohastab seda avalikku loetelu.**

Neljapäev, 29. aprill 2021

5. **Vastutavad ja volitatud töötledjad võtavad piisavad tehnilised ja korralduslikud meetmed, et tagada töötlemise riskile vastav turvalisuse tase.**

6. **Kui lõikes 4 osutatud vastutav töötleja määrab määruse (EL) 2016/679 artikli 28 lõike 3 kohaselt volitatud töötledja, ei tohi volitatud töötledja edastada isikuandmeid kolmandasse riiki.**

Artikkel 10

ELi COVID-19 tõend ja reisipiirangud

ELi COVID-19 tõendi kasutuselevõtmisel ei kehtesta ega rakenda liikmesriigid artiklis 3 osutatud tõendite omanike suhtes täiendavaid reisipiiranguid, nagu karantiin, eneseisolatsioon või SARS-CoV-2 nakkuse test, ega mis tahes muid diskrimineerivaid meetmeid.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2 ning artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **12 kuuks** alates [jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2 ning artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega. **Kui selline delegeeritud õigusakt käsitleb isikuandmete töötlemist, konsulteerib komisjon Euroopa Andmekaitseinspektoriga ja võib vajaduse korral konsulteerida Euroopa Andmekaitse nõukoguga.**
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 5 lõike 2, artikli 6 lõike 2 ning artikli 7 lõigete 1 ja 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 12

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.
2. Nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 11 lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

Artikkel 13

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Neljapäev, 29. aprill 2021

Artikkel 14

Aruandlus

1. Hiljemalt ... [neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aruande.

2. Aruanne sisaldab hinnangut käesoleva määruse mõju kohta **vabale liikumisele, kaasa arvatud reisimine ja turism, põhiõigustele ja eelkõige mittediskrimineerimisele ning isikuandmete kaitsele, samuti uusimat vaktsiini- ja testimistehnoloogiat käsitlevat teavet, mis põhineb muu hulgas ECDC antud tabel. Aruanne sisaldab ka hinnangut selle kohta, kuidas liikmesriigid kasutavad ELi COVID-19 tõendit riiklikel õigusaktidel põhinevatel eesmärkidel, mida ei ole sätestatud käesolevas määrukses.**

3. Hiljemalt kolm kuud enne käesoleva määruse kohaldamise lõppu esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruanne hõlmab lõike 2 kohast hinnangut. Sellele võidakse lisada seadusandlikud ettepanekud, eelkõige määruse kohaldamisaja pikendamiseks, võttes arvesse epidemioloogilise olukorra kujunemist ning tuginedes vajalikkuse, proportsionaalsuse ja tõhususe põhimõtetele.

Artikkel 15

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub **järgmisel** päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas ja seda kohaldatakse alates sellest päevast.

2. Määruse kohaldamine lõpeb 12 kuud pärast ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Neljapäev, 29. aprill 2021

LISA

Tõenditele kantavad andmed

1. Vaktsineerimistõend peab sisaldama järgmisi andmevälju:
 - a) nimi: perekonnanimi (-nimed) ja eesnimi (-nimed), selles järjekorras;
 - b) sünnikuupäev;
 - c) haigus või haigustekitaja, mille vastu vaktsineeriti, **olgu COVID-19, SARS-CoV-2 või üks selle variantidest**;
 - d) vaktsiin/profülaktika;
 - e) vaktsineerimiseks kasutatud ravim;
 - f) vaktsiini müügiloa hoidja või tootja;
 - g) järjekorranumber mitme vaktsineerimise/vaktsiinidoosi korral;
 - h) vaktsineerimise kuupäev, st **iga saadud doosi ja** viimase doosi saamise kuupäev;
 - i) vaktsineerimise liikmesriik;
 - j) tõendi väljastaja;
 - k) tõendi **kehtivusaeg (mitte kauem kui [1 aasta] pärast vaktsineerimise kuupäeva)**;
2. Testimistõend peab sisaldama järgmisi andmevälju:
 - a) nimi: perekonnanimi (-nimed) ja eesnimi (-nimed), selles järjekorras;
 - b) sünnikuupäev;
 - c) haigus või haigustekitaja, mille suhtes testiti, **olgu COVID-19, SARS-CoV-2 või üks selle variantidest**;
 - d) testi liik;
 - e) **võetud proovi liik (nt nina- või suuneeluproov)**;
 - f) testi nimi (NAAT-testi korral ei ole kohustuslik);
 - g) testi tootja (NAAT-testi korral ei ole kohustuslik);
 - h) testi jaoks proovi võtmise kuupäev ja kellaaeg;
 - i) testi tulemuse esitamise kuupäev ja kellaaeg (antigeeni kiirtesti korral ei ole kohustuslik);
 - j) testi tulemus;
 - k) testimiskeskus või -asutus;
 - l) testimise liikmesriik;
 - m) tõendi väljastaja;
 - n) **tõendi kehtivusaeg (mitte kauem kui [72 tundi] NAAT-testi jaoks võetud proovist ja [24 tundi] antigeeni kiirtesti jaoks võetud proovist)**;
3. Tervenemistõend peab sisaldama järgmisi andmevälju:
 - a) nimi: perekonnanimi (-nimed) ja eesnimi (-nimed), selles järjekorras;
 - b) sünnikuupäev;
 - c) **haigus või haigustekitaja, millest isik on tervenenu, olgu COVID-19, SARS-CoV-2 või üks selle variantidest**;
 - d) haigus või haigustekitaja, millest isik on tervenenu;
 - e) esimese positiivse tulemuse andnud **NAAT-testi** kuupäev;

Neljapäev, 29. aprill 2021

- f) seroloogilise või antikehade testi kuupäev;**
 - g)** testimise liikmesriik;
 - h)** tõendi väljastaja;
 - i)** tõend kehtib alates;
 - j)** tõend kehtib kuni (mitte kauem kui [90 päeva] pärast esimese positiivse tulemuse andnud testi kuupäeva).
-